

EseduCast 3.jakso: Raha, vieraana palveluneuvoja Helena Harmonen

Salla:

Usein sanotaan, että raha maailmaa pyörittää ja varsinkin aikuisten kohdalla se on enemmän kuin totta. Käydään töissä ja palkka kilahtaa tilille ja sillä mahdollistetaan monet välttämättömät asiat kuten asunto ja ruoka. Sitten elämässä tulee eteen tilanne, että opiskelut ovat ajankohtaiset syystä tai toisesta.

Eläminen ei kuitenkaan ole ilmaista, joten suurinta osaa aikuisena opiskelu ja harkitsevista mietityttää mikäs muukaan kuin raha; miten rahoittaa opiskelut, mitä opiskelut maksaa ja mistä saada neuvoja ja tukea opintojen rahoitusviidakon seassa rämpimisee. Näihin asioihin pureudutaan tässä jaksossa Esedun palveluneuvoja Helena Harmosen johdolla.

Keskustellaan Helenan kanssa erilaisista opiskelujen rahoitusmahdollisuuksista sekä siitä, mitä seikkoja kannattaa opintoja suunnitellessa ottaa huomioon taloudellisesta näkökulmasta. Tämä on EseduCast ja tämänkin jakson juontajana toimin minä, Esedun markkinointikoordinaattori Salla Avelin. Tervetuloa kuulolle.

(Musiikki)

Salla:

Se on EseduCastin kolmannen jakson vuoro ja mulla on kertakaikkisen loistava vieras täällä etäyhteydellä. Hän on Esedun palveluneuvoja. Helena Harmoinen, terve Helena!

Helena: Moi moi

Salla:

Haluatko näitä ihan aluksi vaikka kertoa vähän.. sä oot siis tosiaan ne Esedulla palveluneuvojana, eli mitä sun työhön kuuluu.

Helena:

No palveluneuvoja joo kyllä, tässä Otavankadun Esedu-pisteellä ja vastaan lähinnä jatkuvasta hausta ja sitten meidän jatkuvassa hallussa olevien koulutusten tietojen ajantasaisuudesta tuolla oppilaitoksen www-sivuilla.

Teen ohjaus ja neuvontatyötä ihan kasvokkain asiakkaitten kanssa, puhelimitse, sähköpostitse ja niin edelleen. Toki niinku paljon muutakin liittyy sitten työtehtäviin, mutta tämä näkyviin osuus on ehkä tämä.

Salla:

Ja nyt tämän päivän aihe eli että ja tämän jakson aihe tämä raha näkyy sun työssä?

Helena:

No no.. raha näkyy kaikkialla ja tuota se on hyvin monelle, jotka miettii, että siirtyy joko työelämästä opiskelijaksi tai sitten on työttömänä ja harkitsee sitten opintojen aloittamista niin se on tämmöinen iso asia, koska opinnot vie kuitenkin aikaa.. vievät vuodesta jopa kahteen ja puoleen tai kolmeen ja puoleen vuoteen. Ja monella aikuisopiskelijoita on esimerkiksi ollut säännölliset tulot. On oltu töissä, on perhettä, on lainan lyhennyksiä ja muita sitoumuksia.

Niin se on semmoinen asia, mikä mikä tuota on syytä sitten miettiä jo hyvissä ajoin, että että voi sitte aloittaa opinnot, että miten opintojen aikana sitten saa oman talouden pyörii, pyörät pyörii.

Salla:

Jos verrataan nyt tällaisiin peruskoulunsa päättäneistä siinä ja sitten toisen asteen opinnot aloittaviin nuoriin niin aikuisena on sitten pikkasen eri tavalla tuota taloudellisia velvoitteita. Varmasti on tosiaan kynnyskysymys monelle.

Helena:

Kyllä ja niihin opintoihin vielä, sitten se ei ole pelkkää sitä opiskelua, mutta liittyy myös sitten kaikenlaisia hankintoja. On oppikirjoja, ammattiasusteita ja joo sitten opintoihin kuuluu lukeminen, koulumatkat. Että nekin miettii sitten, että niihinkin niinku varautua.

Salla:

Joo niin tämmöiset kulut, itseasiassa juuri kuten Helena mainitsit nuo hankinnat, se on monta niin tajusinpa itsekin tässä, että enpä tullut ajatelleeksi että, niin että totta että niihinkin menee rahaa. Paitsi niinku se oma peruseläminen, niin sitten on kaikki koulumatkat sun muut. Että mitä kuluja loppupeleissä... osaisitko sä jotenkin listata tässä nopeasti, että mitä kaikkia kuluja pitäisi sitten osata ottaa laskelmissa huomioon?

Helena:

Joo, no nyt vähän tuota riippuu sitten opiskelijan rahoitusmuodosta. Niin osalle opiskelijoita niin esimerkiksi päivittäinen kouluruokailu on maksutonta, mutta osa joutuu taas maksamaan sen itse, elikkä siitä tulee sitten jo ihan jokapäiväinen kulu.

Sitten eri aloilla tarvitaan erilaisia työvaatteita, työkenkiä.. parturi-kampaaja opiskelijoilla on hyvin laaja arsenaali harjoituspäitä, saksia, kaikkea tämmöisiä välineitä.. samoin esimerkiksi jalkahoitajaopiskelijoilla on myös tarvitaan työvälineitä itse hankki. Sitten ihan jo turvakengät. Aika monella alalla tarvitaan suojavaatetus, joillakin aloilla joutuu hankkimaan se itse ja joillakin on sitten sitten tuota lainavaatetus käytössä.. Yksi menoerä kanssa niin kun opiskelija suorittaa työelämän osaamiskortteja ja passeja, niin niistä opiskelija joutuu maksamaan itse tämän korttimaksun eli viranomaismaksut ja se vaihtelee 5 € tuonne 17-18 € per kortti. Että tämmöisiin sitten joutuu varautumaan.. kokkiopiskelijoilla veitsisarjat..

Näin äkkiä tulee mieleen tällaisia isompia hankintoja tärkeistä. Oppikirjat.. nykyään aika paljon tieteenkin opiskellaan verkkoympäristössä, että oppikirjojen merkitys on sillä lailla niin kuin vähentynyt ainakin itselle hankittavien, mutta että on oppikirjoja joita sitten joutuu joillakin aloilla sitten ihan hankkimaan omaksi.

Salla:

Osaa kyllä aikamoinen liuta näitä huomioon otettavia asioita, että mistä ja miten sitten nämä voi rahoittaa, kun jääkö miten monella kiinni sitten.. onko sinulla jonkinlaisia semmoista käsitystä, miten monella jää kiinni siitä se opiskelujen aloittaminen, että ei yksinkertaisesti ole sitten varaa.

Helena:

Montaa opiskelijaa helpottaa tosiaan se, että voi ostaa käytettynä jotakin toisilta opiskelijoilta. Jotkut joutuu turvautumaan sitten ihan toimeentulotukeen niinku näitä hankintoja varten, koska ne joudutaan tekemään aika aikaisessa vaiheessa sitten opintoja ja tuota tässä yhteydessä nyt sitten puhun todellakin aikuisopiskelijoista, että että ei oteta kantaa nyt siihen, tähän maksuttomuuteen, joka nyt tulee koskemaan sitten peruskoulunsa päättäviä.. Noita kuluja tuli mieleen, että esimerkiksi logistiikka-alalla kun suoritetaan ajokortteja, niin kaikki ne ajokorttien viranomaismaksut ja semmoista, ne on sitten opiskelijan itse maksettava.

(Musiikki)

Salla:

Eli kun jos ajatellaan nyt, että vaikka kuvitellaan tällainen kuvitteellinen aikuinen, sanotaan, että vaikka Mikko. Mikko haluaisi nyt aloittaa sitten opiskelut ammatillisella puolella. Hän on ollut vaikka nyt kymmenisen vuotta työelämässä ja haluaisi nyt vaihtaa alaa ja hän marssii Helena sun luokse ja kysyy, että Helena millä minä voin nyt rahoittaa opiskelut, että säästöjä ei juuri ole. Ja näin, koska hyvin harvalla loppupeleissä on sitten mahdollista säästä niitä.

Niinku vuosiksi eteenpäin, että pystyy sitten tuota rahoittamaan tuota rahoittaa opiskelut niin mitä sinä vastaisit Mikolle?

Helena:

Joo mä vielä sen verran tuohon edelliseen unohdin sanoa, että tuota perustutkinto-opiskelu oppilaitoksessa on maksutonta. Siis ei ole koulutusmaksua, mutta sitten jos Mikko tulee esimerkiksi opiskelemaan sitten ammatti tai erikoisammattitutkintoa omaehtoisesti, niin niissä on sitten koulussa maksuja, koulutusmaksukin vaihtelee ja sitten mitä oppilaitos perii, niin vaihtelee sitten tuolta kahdestasadasta ylöspäin taitaa olla tuonne 500-600 asti sitten tutkinnosta riippuen, että semmoinenkin menoerä on sitten noissa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa omaehtoiselle opiskelijalle.

Mutta tähän Mikon tapaukseen. Mikolla on tuota mahdollisuuksia riippuen siitä, että mikä se hänen hänen lähtötilanteensa on, eli mikä tuota aikuisopiskelijalla, joka on ollut ennen opintojen alkamista niin työsuhteessa. Niin hänellä voi olla mahdollisuus saada sitten työllisyysrahaston aikuiskoulutustukea ja tää on niinku ansioihin silloin sidottua. Tai siis sitten määräytyy sitten ansiotason mukaan ja haetaan sitten tuolta työllisyysrahaston sivujen kautta. Edellyttää tietynlaista työhistoriaa aikaisempaa ja ja myös työssäoloaikaa viimeisimmän työnantajan palveluksessa, että tässä on tietyt tällaiset aikarajat.

Se yleensä tulee kysymykseen just opiskelemaan lähtevällä, joka ottaa opintovapaata tästä työpaikasta ja muut ehdot täyttyy niin tämä on se ykkönen sitten tämä aikuiskoulutustuki.

Sitten muita vaihtoehtoja, että jos ei olekaan nyt ollut sitten töissä, mutta ei ole oikeastaan niinku työtönkään, eikä täytyy sitten toi työhistoria, että saisi tuota aikuiskoulutustukea ja sitten on ihan Kelan opintotuki, että se on sitten sitten pienempi tietenkin tukirahana, mutta tuota.

Salla:

Paljos se opintotuki muuten nykyään on kuukaudessa.

Helena:

Se vaihtelee, vaihtelee tuota perhetilanteen mukaan, että että miten on lapsia ja ja perhettä ja miten asuu ja muuta. Mutta mutta tuota ihan perus nuoren niin se taitaa olla.. Se on vähän.. 300 € kuukaudessa. Että aikuiselle toi Kelan opintotuki on aika pieni.

Salla:

Joo en sillä kyllä rahoiksi lyö.

Helena:

Sitten tuota yksi vaihtoehto aikuisellehan olisi sitten oppisopimus, että jos olisi sitten katsottuna, haluaisi vaihtaa vaikka alaa ja olis katsottuna sitten oppisopimuspaikka. Oppisopimushan tehdään niinku työpaikan, opiskelijan ja oppilaitoksen välillä ja oppisopimusta ei tarvitse kuitenkaan tehdä niinku koko opintojen ajalle vaan voi ajatella, että siellä välillä tekee vaikka sitten jotakin tutkinnon osia tai pieniä pätkiä, niin oppisopimuksella opiskelee, koska silloin on sitten työsuhteessa ja ja saa palkkaa. Se on sitten yks.. Yksi vaihtoehto, että toki niin kuin niin opintotuella opiskellessa kuin aikuiskoulutustuen lakin opiskellessa voi siinä sivussa hankkia sitten vähän vähäisessä määrässä sitten tuloja, että että kumpikaan niistä ei sitten sulje pois myös, myös tuota pienimuotoista tulonhankintaa, töissä käymistä, että siinä on molemmissa mahdollisuus.

Mutta sitten jos tuota Mikko olisikin ollut työttömänä. Että tuota hän. Hän ei olisikaan sitten työmarkkinoilla ja haluaisi aloittaa sitten työttömänä, niin siirtyä sitten opiskelijaksi niin siinä on sitten kaksi vaihtoehtoa. Oletetaanko että Mikko on yli kaksikymmentäviisivuotias?

Salla:

Oletetaan.

Helena:

No silloin Mikon kannattaisi olla tuota.. Työkkäriin yhteydessä ja kertoa, että tämä nyt on ajatellut, että mä lähtisin opiskelemaan ja tuota. Hyvin perusteltuna, että se edesauttaa hänen työllistymistään, niin hänellä voisi olla mahdollisuus sitten opiskella työttömyysetuudella ja siihen sitten oppilaitos antaa oman lausunnon.

Ja Mikko kirjoittaa oma lausuntonsa ja sen perusteella sitten työkkäri tekee päätöksen, että saa opiskella työttömyysetuudella ja silloin toi tukiaika on kaksi vuotta, minkä sitten Mikko saa opiskella sillä työttömyysetuudella.

Ja ja tuota sitten toinen vaihtoehto on jos Mikko on vaikka alle 25-vuotias, kuitenkin aikuinen niin sitten ihan hakeutuu työvoimakoulutukseen, että sitten hän saa tuota työttömyysetuutta ja pientä kulukorvausta. Mutta sitten hänen koulutukseen hakeutuminen on sitten työvoimatoimiston kautta

ja ja työvoimatoimisto sitten sitten haastattelee yhdessä meidän opettajien kanssa että on sitten tämä koulutus oikea koulutus hänelle, että työvoimakoulutus voi olla lyhyempi.. vaan tutkinnon osaan tai tutkinnon osiin. Että siinä on niinku tavoite sitten nopeasti päästä työmarkkinoille.

Joo ja sitten sitten taas semmonenkin vaihtoehto, että että jos Mikolla onkin nyt semmoinen tilanne, että että hän on vaikka vaikka tota ollut liikenneonnettomuudessa tai tai työtapaturmassa ja silloin voi olla että on tämmöinen ammatin vaihto edessä. Ja tuota siinä on sitten vakuutusyhtiö tai työeläkelaitos sitten takana ja hänet sitten uudelleen koulutetaan heidän toimesta sitten uuteen ammattiin, niin sitten hänen toimeentulonsa tulee sitten tuolta työeläkelaitokselta tai vakuutusyhtiöltä.

Salla:

Eli aikamoinen viidakko.

On niinku vaihtoehtoja ja sitten on varmaan niinku jos täytät nämä ehdot ja sitten jos täytän niin sitten voit olla oikeus tai poikkeuksen poikkeus tai.

Helena:

Kyllä, että se on ainoastaan yksinkertaista siihen, että se että et voi saada useampaa tukea niinku yhtä aikaa että että se on joku joku näistä.

Ja sitten tuota semmoinen mikä on aika mukava.. Mukava asia sitten kun ne opinnot on sitten alkanut ja sitten ne etenee, niin siellä on sitten kaksi lisärahoitusmahdollisuutta vielä vielä tuota opintojen aikana. Niin aika monet kunnat erilaiset rahastot ja säätiöt niin pistää hakuun opiskeluapurahoja ja tuota kannattaa seurata hyvin tarkkaan opiskelijoiden näitä näitä apuraha-hakuilmoituksia sitten.

Opintojen aikana pystyy sitten hakemaan näitä, että.

Että tuota itsekin olin eilen illalla, olen erään säätiön hallituksen jäsen ja me jaettiin apurahoja eilen.. ei ole kovin iso säätiö. Me jaettiin ihan ammattiin opiskeleville, siis jotka on jo Esedussa tai tai jossakin muussa ammatillisessa oppilaitoksessa, niin kolmelletoista opiskelijalle.

Ja sitten oli vielä ammattikorkeakoulun opiskelijoita oli sitten vielä enemmän ja ja yliopiston opiskelijoita, että ihan mukava summa jaettiin opiskeluapurahoja, että kannattaa näitä näitä seurata.

Salla:

OK tää oli itselle ihan uusi tieto. Mä en ole esimerkiksi itse koskaan kuullutkaan tämmöisestä mahdollisuudesta. Mimmoisista.. Tuota, kuulostaapa jotenkin nyt tämmöiseltä rahanahneelta.. millaisista summista puhutaan tämmöisistä niinku apurahojen kohdalla.

Helena:

No tuota meillä oli eilen se kokonaispotti. mikä.. en sano nyt minkä säätiön hallituksessa olen, mutta että tuota kokonaispotti mitä eilen jaettiin, niin oli oli yli 20 000 € mitä jaettiin, että nää opiskelija apurahat on semmoisesta 350€ ylöspäin, riippuen vähän nyt sitten opinnoista, että missä vaiheessa opintoja on. Että tota nää on sellaset.. mä tiedän että ainakin Puumalan kunta on sellainen joka joka maksaa opiskelua, julistaa haettavaksi opiskelijoille aina opiskelu apurahat ja. Ja sitten tuota tuossa Saavitaipaleella, Suomenniemellä on on 2-3 säätiötä jotka tuota jakaa opiskelija-apurahoja. Yleensä ne on tälle keväälle haussa ollut ja tällä lailla

huhti-toukokuussa sitten niin tuota niitä sitten myönnetään. Mitä on seurannut, niin niihin ei tarvitse siis miettiä mitään semmosia apuraha-anomuslaskelmia. Siis sellaisia, että ne on aika yksinkertaisia, että niitä niitä niinku ei kannata kauheasti säikähtää, vaan rohkeasti vaan hakemaan niitäkin sitten opintojen aikana.

Salla:

Eli niitä voi siis hakea kuka vaan.

Helena:

Kuka vaan jo riippuen siis siitä, mitkä on esimerkiksi tällaisen kunnan.. kunnalla on yleensä se, että pitää olla.. Asua kunnassa, olla kirjoilla kunnassa ja säätiöllä voi olla sitten erilaisia muunlaisia sitten edellytyksiä millä perusteilla, mutta se voi olla, että joku säätiö jakaa opiskeluapurahaa vaan tietyn alan opiskelijoille.

Sitten tuota kun on saatu opiskelut valmiiksi, niin sitten on kanssa mukavia juttuja, että sitten tuo työllisyysrahasto, joka myöntää aikuiskoulutustukea niin kuka tahansa tutkinnon suorittanut niin voi hakea sieltä sitten ammattitutkinto-stipendiä.

Ja se on tuota.. Se on sitten useampi satanen sekkin, eli sinne tarvitsee sitten vaan tuota laittaa, netissä tehdä hakemus ja kopio tutkintotodistuksesta niin sieltä tulla kilahtaa sitten ammattitutkintostipendin tilille. Ja toki meillä oppilaitoksella on sitten omiakin stipendin rahastoja, että eri myöntöperusteella sitten, niin tuota opinnot suorittanut niin voi saada sitten oppilaitoksen kautta stipendin.

Salla:

Paitsi että on hirveä viidakko hakea noita rahoja, niin myös on sitten tällaisia ihania, mukavia yllätyksiä myös siellä sitten mukana.

Tuota kuten todettu niin on tosiaan hyvin paljon erilaisia suuntia ja väyliä ja mahdollisuuksia saada sitä rahoitusta. Niin mistä sitten.. paitsi tietysti esimerkiksi sinulta niin tuota Esedupisteeltä voi lisätietoa saada, niin mistä muualta sitä sitten voi esimerkiksi käydä kyselemässä?

Helena:

Vielä sanoo sen, että että jokaisen niinku opiskelijan kohdalla tää on niinku semmoinen aika yksilöllistä ja semmoista. Semmoinen henkilökohtainen asia juuri tämä rahoituksen miettiminen, että ei voi niinku sanoa sitä niinku että näin tämä nyt menee kaikille, että juu juu, kaikki saa tämän ja tämän verran. Vaan tuota sitä kannattaa tosiaan selvittää tuosta meidän Esedupisteeltä, Kelasta, työkkäristä ja sitten toi työllisyysrahasto on hyvä. Heillä on hyvin informatiiviset, hyvät sivut jossa on esimerkiksi laskurit, jossa voi laskea sen työhistorian ja sitten sen, että paljon se aikuiskoulutustuki olisi että, ainakin niinku niillä sivuilla kannattaa käydä ja Kelan sivuilla on myös hyvät laskurit että paljon paljon sitten olisi tuo opintotuki.

(Musiikki)

Salla:

Mietin, että nyt kun eletään tällaista poikkeusaikaa ja eletään koronavuotta ja.. tai toivottavasti nyt tämä jäädä tähän vuoteen, pikkaisen päälle, niin tota.. onko tämä miten näkynyt sun työssä, tai että voisi jotenkin kuvitella, että ihmisillä nyt lisää olisi jotenkin lisääntynyt tarve ja halu mahdollisesti ehkä opiskella lisää, kun ajat on kuitenkin suhteellisen epävarmat ja halutaan ehkä

edistää sitä omaa menekkiä työmarkkinoilla, mutta sitten tuota saattaa juuri tulla tämä raha esteeksi tai näin. Niin mitä ajatuksia tämä sinussa herättää?

Helena:

No joo kyllä tämä on näkynyt, että tuota on tämmöisiä totaalisia alanvaihtajia, jotka on niinku miettinyt pidemmän aikaa, että voi että että haluaisin tehdä jotakin muuta ja sitten kun tuli korona-aika on voinut tulla lomautus tai irtisanominen, niin se on sitten semmoinen että nyt tai ei koskaan, että nyt nyt halutaan vaihtaa sitten ala ja ja opiskella. Sitten tulee paljon kyselyjä että että tuota mille alalle, nyt missä on niinku parhaimmat työllisyysmahdollisuudet missä voisi työllistyä.

Missä niin kun pääsis suht nopeastikin sitten töihin, elikkä että minkä tutkinnon osan tai mitkä tutkinnon osat opiskellen sitten.. tai millä tutkinnon osien yhdistelmällä, kun voi ottaa eri tutkinnoista eri tutkinnon osia niihin millä semmoisella yhdistelmällä esimerkiksi pääsisi sitten niin sanotusti varmoihin töihin ja mahdollisimman nopeasti, että kyllä se näkyy että että varmaan niinku vuosi sitten niin ihmiset ensin vähän niinku lamaantui, mutta nyt kun tää on niinku jatkunut ja muuta niin nyt sitten katsellaan vähän jo niinku pitemmälle että että, tota ja ja tehdään suunnitelmia niinku sen tulevan suhteen että. Kyllä se näkyy.

Salla:

Ja varmasti juuri tästä rahoituksesta on paljon kyselyjä kanssa.

Helena:

Kyllä kyllä kyllä ja meillähän kun opiskelija saa kirjeen, että hänet on hyväksytty opiskelijaksi, niin tässä kirjeessä menee tieto mukana, että voit sitten ottaa esille pisteeseen yhteyttä ja tiedustella sitten näistä rahoitusvaihtoehtoista. Että tarjotaan jo heti siinä sitä sitä, mahdollisuutta, että ei tarvitse lähteä itse, jos ei ole siinä vaiheessa vielä miettinyt niitä, niin voi vielä sitten hakea varmistusta, että että varmasti kaikki edut tulee sitten huomioitua.

Salla:

Mitäs sitä sellainen keissi, jos nyt ajatellaan vaikka taas tätä Mikkoa. Ja Mikko haluaisi just niinku kouluttautua lisää, mutta hänellä ei kuitenkaan ole kaikesta niin kuin Suomessa kuitenkin eletään, niin täällä on onneksi olemassa sosiaaliturva ja on opintotuet ja kaiken maailman tämmöset rahoitusmahdollisuudet. Mutta täällä meidän Mikolla nyt ei kuitenkaan olisi taloudellista mahdollisuutta pudottautuu täysipäiväiseksi opiskelijaksi niin. Onko miten esimerkiksi mahdollisuutta käydä niissä omissa päivätöissä ja sitten siihen päälle opiskella lisää? Onko tämmöisiä tapauksia sinulle tullu eteen?

Helena:

On se mahdollista, silloin riippuu vähän, että minkä alan alan töissä Mikko on, että jos hän on alan työtehtävissä ja haluaa vaan sitten niinku lisäkoulutusta, niin niin hän hän silloin voi opiskella siellä myös omalla työpaikallaan, esimerkiksi vaihtamalla, vaikka pikkasen työtehtäviä siellä.

Että ne opinnot etenee niinku siinä omassa työpaikassa. Toinen vaihtoehto on se, että tuota jos Mikon työ on semmoista, että hän tekee vaikka nyt ilta- ja yövuoroa, tai tekee enemmän viikonloppupainotteista työtä, että hän pystyy sitten osallistumaan opintoihin tarvittaessa niin lähi-opintoja mitä tarvitsee ja jaksaa. Niin kuin aina kuitenkin korostan sitä, että pitää sitten miettiä se oma jaksaminen, että jaksanko minä nyt opiskella ja tuota tehdä töitä ja sitten hoitaa vielä perheen ja harrastukset ja oman harrastuksen ja koirankin vielä hoitaa.

(Naurua)

Että tuota että se kannattaa hirtu tarkkaan miettiä, että moni on sitten niinku sanonut, että vaikka on ottanut sitten lyhyempiäkin niinku opintovapajaksoja, että miten ne on ollut sitten tervetulleita ja mukavia, että on voinut vaan niinku keskittyä sitten siihen opiskeluun, että ei tarvitse sitten niinku miettiä muuta. Ja toki sitten sellainen että monethan sitten, kun miettii oppilaitoksen loma-aikoja, niin siinä on joko tai, että sitä sitten voi opiskella ne loma-ajat ja nopeuttaa sitten niinku omaa.. omia opintojaan ja valmistumista. Tai toinen vaihtoehto on sitten se, että teetkin töitä sitten opintojen loma-jaksoilla ja saat vähän enemmän sitten rahaa, mutta että opinnot sitten menee niinku omaa tahtiansa, että että ne ei sillä ainakaan sitten nopeudu. Ellei sitten nää kesätyötkin tai loma-ajan työt olis sitte semmosta työtä, että niissä sitten ne opinnot etenee, elikkä niissä sitten karttuu osaamista.

Salla:

Tuossa jo aikaisemmin tätä sivuttiinkin, että esimerkiksi juuri nämä kodin ja opinahjon väliset matkat. Millaiset tuota tukimahdollisuudet? Onko aikuisopiskelijoille esimerkiksi mitään mahdollista saada tukea tällaisiin?

Helena:

Kyllä ja sekin riippuu nyt taas siitä sitten sitä opiskelija rahoitusmuodosta, millä rahoitusmuodolla opiskelee, mutta tuota aikuisopiskelija ihan samalla tavalla niin on oikeutettu Kelan koulumatkatukeen. Elikkä koulumatkatukea voi saada, kun matkan pituus on yli 10 km, ensisijaisesti julkiseen liikenteeseen, niinku esimerkiksi bussilippuja tai junalippuihin, että opiskelija maksaa sitten omavastuuosuuden 43 € kuukaudessa ja loppu tulee sitten Kelan tukena. Esimerkiksi bussikorttiin. Jos ei ole joukkoliikennettä tai odotusajat sitten venyy turhan pitkiksi, niin sitten kela voi korvata myös oman kulkutavan, oman auton mukaisesti tämän kulkemisen. Sitten jos on

niinku alle tuota 10 km, sanotaan että asuu vaikka nyt tuolla laitakaupungilla, niin sitten opiskelijatodistuksella opiskelija voi ostaa sitten opiskelijan hintaisen walttikortin, vaikka tähän kaupunkiliikenteeseen. Että sekin on aika merkittävä etu, että saa sen opiskelijahintaan. Ja sitten riippuen rahoitusmuodosta myös noihin vapaa-ajan bussimatkoihin ja VR:n opiskelijahintaisiin lippuihin on sitten sitten myös vapaa-ajan matkustamisessa sitten edut.

Salla:

Eli aika kattava on sekin.

Helena:

Joo kyllä, mutta että se sitten taas riippuu, että toiset.. esimerkiksi ihan työvoimakoulutuksessa olevat opiskelijat, ne ei ole sitten oikeutettuja näihin koulumatkatukietuihin, että näissä on sitten näitä eroavuuksia, että tämä on taas se, että ei voi sanoa, että kaikki saa näin ja näin tai kaikilla on tuo ja tuo ja tuo.

Salla:

Niin eli se pitää tosiaan niin kuin aikaisemmin jo sanoit, että tosi yksilöllisesti sitä sitten kartoitetaan kyllä.

Helena:

Kyllä kyllä. Ja sitten etuja on muun muassa noissa liittyy valtakunnallisiin opiskelijajärjestöihin saa sitten ihan opiskelijakortin, niin niihin sisältyy sitten automaattisesti VR:n, Matkahuollon ja sitten ST1

esimerkiksi polttoaine-etu on niissä korteissa, että sitten kun aikuiselle varsinkin niin tuommainen joku pienikin polttoaine-etu, niin se on sitten hyvä etu.

Salla:

Toinen aste, niin siitähän tulee nyt maksutonta, kun oppivelvollisuus laajenee. Niin mitä se tosiaan tarkoittaa sitten niinku nuorien opiskelujen osalta näin niin kuin rahallisessa mielessä.

Helena:

No silloin nuorten opiskelu on maksutonta. Elikkä eivät maksa oppikirjoista, saavat käyttöön.. oppilaitos hankkii heille läppärit, koulumatkatuki.. heillä ei ole tätä 43€ omavastuuosuutta, koulumatkat on maksuttomia, kuin aikuisilla on tämä 10 km:n raja niin näillä on sitten 7 km:n tämä koulumatkatuki raja, että tulee paljon paljon muutoksia sitten ja sitten yhä enemmän niinku mun mielestä niinku laajenee se että kuka on oikeutettu sitten mihinkin että tulee niinku lisää niinku yks kategoria, että no niin, että näille opiskelijoille nää saa tätä tätä ja tätä, mutta nuo ei saa sitten tätä ja tätä etua, että kun ajatellaan, että samassa luokahuoneessa istuu vaikka 15 opiskelijaa, niin tämä opiskelija on oikeutettu tuohon tuohon, mutta ei tähän ja tuolla opiskelijalla.. hänellä on nämä ja nämä edut.

Salla:

Nyt kun toit ilmi tämän luokahuoneskenaarion, että kun ammatillisessa koulutuksessa on tosi eri ikäistä, että on juurikin nää peruskoulun vasta päättäneet ja opiskelut suoraan sieltä aloittaneet. Sitten on alanvaihtajat ja sitten on tyyliin toista kertaa alanvaihtajat. Sitten on niinku vaikka työttömäksi jääneet ja niinku ihan tosi laaja skaala opiskelijoita.

Helena:

Ja musta nyt on hyvää se ammatillisessa koulutuksessa, että jokaiselle tehdään se henkilökohtainen oma osaamisen kehittämissuunnitelma, missä huomioidaan sitten ne lähtökohdat sen osaamisen suhteen, että kun ajatellaan että jos siellä on juuri peruskoulun päättänyt.. No hänellä hyvin vähän saattaa olla sitten aikaisemmin hankittua osaamista. Harrastaneisuuden kautta tullutta työkokemusta, koulutuksen kautta tullutta.. ja sitten kun katsotaan, että että samassa on sitten neljäkymppinen alanvaihtaja, joilla on sitten paljon työkokemusta ja koulutusta ja harrastaneisuuden kautta tullutta osaamista, niin ei voi ajatellakaan että niinku menee samaa polkua, että musta on niinku hienoa että tuota huomioidaan nää eri ikäisyydet ja ja varsinkin tämä osaaminen, että ei ei ei opiskella enää niitä asioita jotka jo osaa.

(Musiikki)

Salla:

Omaa mieltä lämmittää tavallaan ajatella se, että joo, tosi paljon myös tulee niinku sitä kuultua, että ja olen itsekin tämän opiskeluaikoinani esimerkiksi todennut, että miksi opintotuki on näin pieni, mutta jotenkin se, että että meille kuitenkin, että Suomessa on mahdollisuus siihen rahalliseen teen niin kuin valtion suunnalta että.

Helena:

Kyllä.

Kyllä ja sitten kuitenkin niinku osaamista onkin aika suht lyhkäsillä opiskelua, joilla pääsee sitten niin niin saa suoritettua tutkinnon ja pääsee sitten eteenpäin taas elämässä.

Salla:

Kyllä ja vaikka sanotaan, että rahaa ei tee onnelliseksi, mutta kyllähän se nyt helpottaa elämää.

Helena:

Kyllä.

Salla:

Mitä sä haluaisit Helena semmoiselle aikuisopiskelijalle, vaikka nyt teille menee esimerkki-Mikolle sanoo, joka just vähän pyörittelee nyt sitä, että tekisi mieli opiskella. Tekisi mieli just vaikka nyt 45-vuotiaana tai tuota tavoitella niitä omia unelmia ja vaikka suorittaa juuri täysin uusi tutkinto, niin just nousee tuolta alitajunnasta se, että miten talous mitä mä talouden kanssa pärjään. Miten sinä haluaisit vaikka kannustaa tämmöistä aikuista?

Helena:

Mä oon sitä mieltä että rohkeasti vaan tuota noin niin kohtiin niitä omia unelmia. Että tuota kyllä näihin aina niinku ratkaisuja löytyy. Ja jos sitten menee niinku, oikein tiukalta rupeaa tuntumaan, niin opinnot voi aina sitten hetkeksi pistää vaikka tauolle ja käydä vähän sitten hankkeessa siinä välillä ja jatkaa sitten opintoja, että jos tuntuu niinku silleen että menee että ei tarvi niinku ajatella, että vetäisi itsensä ihan piippuun sitten opiskelujen kannalta, että aina aina löytyy sitten tätä apua ja ja tukea ja ja tässä on niinku vielä jäänyt niinku ihan tämmöistä konkreettisiakin apumahdollisuuksia sitten mitä voi sitte hyödyntää. Kaikki seurakunnan diakoniatyöt ja muut, että et jos tulee esim tämmösiä yllättäviä menoja tai muuta, nii aina osataan sitten neuvoa ja etsiä sitten niitä ratkaisuja, että ei muuta kuin rohkeasti vaan sitten opiskelemaan. Että nyt tai ei koskaan.

Aivan ihania tapauksia on musta ne, että tulee aikuinen hakeutumaan opintoihin ja kertoo että lapsuudessa kannustettiin aina, että mene yliopistoon ja mene, opiskele yliopistossa ja nyt minä haluaisin niitä kädentaitoja, että nyt sitten kun saan itse päättää, niin nyt minä haluan hakeutua puutarhuriksi tai puusepäksi tai jotakin. Että mun mielestä aina hirmu ihanaa, että ihmiset uskaltautuu sitten hypätä niihin oikeisiin alkuperäisiin haaveisiin sitten lähtee opiskelemaan.

Salla:

Haaveiden toteuttaminen ei katso ikää.

Helena:

Ei näin on. Näin on. Kyllä.

Salla:

Ehkä toivottavasti myöskään taloudellista tilannetta ja vaikka se vähän arveluttaa sekin varmasti esimerkiksi sinulta sitten saa apua ja neuvoja tähän.

Helena:

Kyllä ja meillähän on Pieksämäellä sitten on kanssa myös se Esedupiste, että sieltä myös tota löytyy sitten apua, että ei tarvitse näitä asioita niinku yksin sitten pohtia.

Salla:

Niin itseasiassa pitääkin vielä kysyä, voiko esimerkiksi Esedupisteeseen just olla yhteydessä, vaikei olisikaan vielä ja sodan opiskelija vaan vasta harkitsisi.

Helena:

Kyllä kyllä voi, että kyllä ohjataan sitten tuota eteenpäin mitä ei sitten itse itse saada tuossa selvitettyä niin niin tota aina apuja löytyy sitten tuolta muista tahoista sitten.

Salla:

Toivotaan nyt tämän jakson myötä mahdollisimman paljon yhteydenottoja sinulle työmäärän suurta kasvua. Kaikki aikuiset lähtevät toteuttamaan unelmia tämän kannustuspuheen pohjalta.

Helena:

Näin toivotaan, kyllä.

Salla:

Kiitos Helena aivan loistavista vinkeistä ja neuvoista ja ylipäättään tästä keskustelusta, oli tosi kiva jutella sinun kanssa. Sai itsekin uutta informaatiota tässä.

Helena:

Kiitos. Tämä oli mukava mukava hetki kyllä.

(Musiikki)